

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Květa Dvořáčková
Název práce: Znárodnění sanatorií a soukromých zdravotních ústavů

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
Prof. PhDr. Jirí Kocian, CSc. Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v. v. i, výzkumný pracovník

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Cílem bakalářské práce Květy Dvořáčkové bylo zkoumat a vyložit vývoj a proměny poválečného zdravotnictví v Československu v kontextu znárodnovacích a konfiskačních opatření přijatých v letech 1945-1948, která výrazně zasáhla též sféru soukromých sanatorií a zdravotních ústavů. Formulovanou hypotézou je, zda lze dospět na základě zkoumání těchto procesů ke zodpovězení otázky, zda byl tento krok z hlediska perspektivy zdravotnictví – na příkladu zkoumání likvidace soukromých sanatorií a malých zdravotních ústavů – správnou cestou.

Bakalářská práce je rozčleněna do pěti výkladových celků, ve kterých byla věnována pozornost vysvětlení obsahu pojmů znárodnění, zestátnění a vyvlastnění, a to v kontextu systémových proměn poválečného Československa. Byl připomenut vývoj zdravotní péče do roku 1939, byl popsán osud a vývoj vybraných zdravotnických zařízení a ústavů po roce 1945 a 1948 a též lékařských osobností s těmito zařízeními spojenými, byly sledovány kroky, které vedly k přijetí zákona o zestátnění léčebných a ošetrovacích ústavů z července 1948.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autorka zpracovala důležité a zároveň náročné téma, kterému dosud nebyla věnována větší pozornost. Zkoumání problematiky zdařile zasadila do dobového historického a politického rámce, charakterizovala tehdejší politickou atmosféru a cíle a rozhodnutí, která vedla až k aktům zestátnění a vyvlastnění. Upozornila, že v přelomových poválečných letech se ve zdravotnictví ukazovaly rozdíly v poskytování veřejné zdravotní péče. Nedostatečná kapacita státních zdravotních ústavů vynikala v konfrontaci se sektorem soukromých zdravotních ústavů, s jejich úrovní a možnostmi poskytované péče. Důležitou skutečností bylo i to, že řada bývalých soukromých zdravotních ústavů a sanatorií byla židovským či německým majetkem. Ty propadly státu již v rámci konfiskačních opatření během protektorátu, nebo hned po válce v rámci konfiskací. Zároveň upozornila na fakt, že zdravotnictví bylo v těžké poválečné době jednou z oblastí s jasnou potřebou reorganizace. Práce má logickou strukturu, argumentace je věcná, byť místy spíše popisná. Teoretické a metodologické ukotvení odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce. Vyzdvihnout lze práci s četnými prameny a s literaturou, autorka se při zpracování textu opírala o vybrané a tematicky relevantní archivní elektronické a tištěné zdroje a tituly odborné literatury. Vybrané Přílohy doplňují vhodně výklad. Ocenit lze také zajímavý výběr jednotlivých zdravotnických zařízení a doprovodnou obrazovou dokumentaci.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazykový projev je vcelku dobrý, citace a odkazy na literaturu odpovídají požadavkům na citační úzus, byť lze jako vážnější připomínku uvést, že větší pozornost měla být věnována v několika jednotlivých případech poznámkovému aparátu. V podkapitole Reakce tisku bylo třeba opoznámkovat odkazy na citovaná periodika, nelze pouze napsat v textu, že Rudé Právo či Práce otiskly dne toho a toho určitý článek, jehož obsahem je v textu argumentováno. K formálním náležitostem bakalářských prací patří zpracování seznamu pramenů a literatury. Zpracování příloženého seznamu Knižní zdroje měla autorka věnovat větší pozornost, aby byly dodrženy současné standardy úpravy a členění této přílohy. Ke grafické úpravě nejsou připomínky.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

[15%] Theses [] Turnitin [] Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Kontrola originality textu bez připomínek.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práci považuji za původní text a vybrané téma za originální. Práce má řadu silných stránek. Autorka využila archivních zdrojů z digitálního archivu Parlamentní knihovny ČR. Jedná se o diskuse v poválečném parlamentu let 1945–1948 k tématu zestátnění zdravotnictví, jejichž výsledkem bylo mj. přijetí příslušných zestátnovacích zákonů v letech 1946 a 1948, které se dotkly i sledovaných zdravotnických zařízení. Dále se autorka opírá o studium dobových tištěných zdrojů a periodik a zejména o studium četné odborné literatury k dějinám českého lékařství a právně historických titulů. V práci sledovala též osudy a činnost zakladatelů či vůdčích lékařských osobností, které byly spjaty s činností sledovaných zdravotnických zařízení. Větší pozornost měla být věnována poznámkovému aparátu a zpracování a úpravě seznamu použitých zdrojů a literatury – viz Bod 3 Posudku.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Autorka konstatuje, že zestátnění sanatorií a dalších sledovaných zdravotnických zařízení bylo možné chápat v obtížných poválečných letech a v zájmu společnosti a veřejného zdraví jako pochopitelný a prospěšný krok – lze toto konstatování podrobněji rozvést?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F):

Předloženou bakalářskou práci Květy Dvořáčkové „Znárodnění sanatorií a soukromých zdravotních ústavů“ i s ohledem na uvedené připomínky doporučuji k obhajobě, navrhovaná známka – A.

Datum:
16.01.2023

Podpis:
Jiří Kocian

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.